

MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMAA 2007 -2013

Tavoitteena:

- elinvoimaisen ja toimivan maaseudun säilyttäminen
- ympäristön tilan parantaminen
- uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö

MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMAA 2007 -2013

Painopisteet:

- eettisen, ekologisen ja kestävän maa- ja metsätalouden harjoittaminen koko Suomessa
- elinkeinojen monipuolistaminen ja työllisyyden parantaminen
- paikallinen omaehtoinen toiminta maaseudun elinvoiman ja elämänlaadun lisäämiseksi

paikallisuus – yhteistyö - verkostoituminen

YRITYSKOHTAISET TUET
- kehittämis- ja käynnistystuet
- investointituki

Investointituki, 20 % - 35 %
Kehittämistuki, 50 %
Palkkaustuki, enint 50 %
(ens. vieraat työntekijät)

YRITYSRYHMIEN KEHITTÄMISHANKKEET
-tuotekehitys, markkinointi, liiketoimintaosaaminen,
laatujärjestelmät, yritysysteistyö ym.
- kootaan kunkin yrityksen ja ryhmän tarpeiden mukaan

KOULUTUSHANKKEET
- liiketoimintaosaaminen, laatu ym

Tuki enint. 90 %

Tuki enint. 75 %

Tuki enint. 100 %

ELINKEINOJEN KEHITTÄMISHANKKEET
- **yritysneuvonta: diagnoosi**
- **yritystoiminnan toimintaedellytykset selvittäminen ja kehittäminen (esimerkiksi toimialakohtaisesti)**
- **yritysten kehittämistarpeiden etsiminen**
- **yritysryhmien kehittämishankkeiden ja koulutushankkeiden rakentaminen**

MINKÄLAISTA YRITYSTOIMINTAA OHJELMALLA HALUTAAN KEHITTÄÄ?

TOIMIALARAJAUKSET?

*”Ei ole olemassa hyviä toimialoja tai huonoja toimialoja.
On vain paremmin menestyviä ja huonommin menestyviä
yrityksiä!”*

OHJELMAN TAVOITTEET

Yritysten tukemisen avulla:

- lisätään ohjelma-alueen asukkaiden toimeentulomahdollisuuksia
- monipuolistetaan alueen yritystoimintaa
- parannetaan elinkeinotoiminnan rakennetta

**= uutta työtä, lisää toimeentulomahdollisuuksia,
tuoretta rahaa!**

YRITYS

Elinkeinonaan taloudellista toimintaa harjoittava luonnollinen henkilö tai yhteisö

- avoin yhtiö
- kommandiittiyhtiö
- osakeyhtiö
- osuuskunta

Myönnettäessä yritystukea yhteisömuotoiselle maatalous- tai mikroyritykselle, on määriteltävä luonnolliseen henkilöön yrittäjänä rinnastettavat 'aktiiviyrittäjät', yrittäjähenkilöt'.

YRITTÄJÄHENKILÖT

Luonnollisen henkilön sekä yrittäjähenkilön tai henkilöiden on oltava 18-62 vuotiaita tukihakemuksen vireille tullessa.

Heillä on myös oltava riittävä ammattitaito (tuettavan) yritystoiminnan harjoittamiseen.

Määräysvalta yhteisössä on oltava yrittäjähenkilöillä.

KEHITTÄMISTUKI

Asiantuntija-avun hankkimiseen, jolla yritys

- **voi suunnitella toimintansa tehostamista, laajentamista, uudelleen suuntaamista jne**
- **etsiä uusia markkinoita**
- **parantaa tuotteiden laatua**
- **kehittää uusia tuotteita**
- **parantaa muuten liiketoimintansa laatua**

ei-annex I -yritykset enintään 50 %

INVESTOINTITUKI

Investointitukea voidaan myöntää:

- 1) **maatalousyritykselle muun yritystoiminnan aloittamiseen tai laajentamiseen**
- 2) **mikroyritykselle yritystoiminnan aloittamiseen, laajentamiseen, tuottavuuden ja tuotteiden laadun parantamiseen sekä toiminnan kansainvälistämiseen**
- 3) **maatalous- tai metsätaloustuotteen ensiasteen jalostusta ja/tai markkinointia harjoittavan yrityksen yritystoiminnan tuottavuuden ja tehokkuuden lisäämiseen**

**TAVOITTEENA TULEE OLLA AINA MUUTOS =
KASVU TAI PAREMPI TALOUDELLINEN TULOS**

TUKIKELPOISIA INVESTOINTEJA OVAT YRITYSTOIMINNAN ALOITTAMISESSA, LAAJENTAMISESSA TAI KEHITTÄMISESSÄ TARVITTAVAN:

- **uuden tuotantorakennuksen rakentaminen**
- **tuotantorakennuksen laajentaminen**
- **tuotantorakennuksen korjaaminen**
- **tuotantorakennuksen ostaminen**
- **koneiden, kaluston ja laitteiden hankinta**
- **aineettomien oikeuksien hankkiminen**
  - valmistusoikeudet
  - lisenssit

Investointitukea voidaan myöntää em. investoinneista aiheutuneisiin kohtuullisiin kustannuksiin.

Rakentamisen hyväksyttävät kustannukset (uudisrakennus, korjaus, laajennus)

- 1) rakentamisesta aiheutuneet kustannukset
- 2) kiinteät varusteet, koneet ja laitteet
- 3) suunnittelukustannukset (enint. 10 %)

**Peruskorjauskustannukset voivat olla enintään 75 %
vastaavan uuden rakennuksen kustannuksista
(poikkeus: historiallisesti tai rakennustaiteellisesti
arvokkaat rakennukset 100 %)**

**Oma puutavara ja maa-aines on mahdollista hyväksyä
kustannukseksi, kun tuki myönnetään maatalousyri-
tyksessä (maatilalle) luonnolliselle henkilölle.**

Tuotantorakennuksen ostaminen

- hankittavaan rakennukseen ei ole myönnetty ja maksettu julkista tukea luovutusta edeltävän 10 vuoden aikana
- rakennus soveltuu suunniteltuun yritystoimintaan tai voidaan vähäisin kustannuksin sellaiseksi korjata
- rakennuksen tai kiinteistön kauppahinta ei ylitä sen käypää arvoa
- pääasiassa ostettavan kiinteistön hinta muodostuu yritystoimintaan käytettävästä rakennuksesta ja enintään 10 % maapohjasta
- mahdollista hankkia tuotantotila myös ostamalla kiinteistöosakeyhtiön osakkeita

INVESTOINTITUKEA EI VOIDA MYÖNTÄÄ:

- **traktorin hankintaan maatalousyrityksessä**
- **puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan**
- **toisen yrityksen liiketoiminnan, osakkeiden tai osuuksien hankintaan tai muuhun OMISTAJAN-VAIHDOKSEN RAHOITTAMISEEN**
- **yrityksen tavanomaiseen korvausinvestointiin**

INVESTOINTITUEN TUEN MÄÄRÄ

- maatalouden ensiasteen jalostukseen voidaan myöntää enintään 500 000 euroa investointia kohden
- muiden yrityksen investoinnissa de minimis-raja (enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana) rajoittaa myönnettävän tuen enimmäismäärää
- julkisen rahoituksen enimmäisosuus (tukitaso-prosentti) riippuu toimenpiteestä, kansallisesta tukivyyöhykkeestä ja maaseututyypistä

KÄYNNISTYSTUKI

(ei-annex I-yritykset)

Tuetaan ensimmäisten vieraiden työntekijöiden palkkaamista yritystoimintaa aloitettaessa tai laajennettaessa.

Tuki enintään 50% palkkauskustannuksista

Voidaan myöntää yhdelle yritykselle enintään 24 kk:n palkkauskustannuksiin 6 kk - 2 vuoden ajanjaksolle.

Voidaan palkata enintään

- 1 hlö x 2 vuotta
- 2 hlö x 1 vuotta,
- 4 hlö x puolivuotta

Myönnetään vain toimenpiteistä 311 ja 312

Myöntöpäätös

Hakemus

- yrityskohtaiset kustannukset yht.
- yhteiset kustannukset
- luettelo osallistujayritysten kustannus- ja rahoitusosuuksista sekä hankkeen julkisen rahoituksen osuuksista (=yritysten de minimis-osuudet)
- liitteenä yritystietolomake/sopimus jokaiselta yritykseltä

Tuen myöntöpäätös

- hyväksytyt kustannukset yhteensä
- myönnetty tuki

- hakijan tukikelpoisuus: pystyy hallinnoimaan ja toteuttamaan hankkeen
- osallistujayritysten tukikelpoisuus
- osallistujayritysten de minimiksen riittävyys

Kustannusten kohtuullisuus

- voidaan käyttää viitekustannuksina TE-keskuksen hyväksymiä konsulttihinnoja (esimerkiksi vastaavansisältöisistä tuotteistetusta neuvontapalveluista maksettavat hinnat)
- jos kynnysarvot ylittyvät, noudatetaan hankintalakia

Markkinat ja kilpailutekijät

”Uutta työtä, lisää toimeentulomahdollisuuksia, tuoretta rahaa!”

Kaikessa tuessa:

Kehittämislaki 15 § 1 mom:

Yritystuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia

Investointituessa:

YrVna 22 §

Investointitukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos hakijan esittämän selvityksen perusteella yrityksen voidaan arvioida täydentävän palveluillaan tai tuotteillaan sellaista paikkakunnan tai alueellista kysyntää, jota jo toimivat yritykset eivät kohtuudella saa tyydytetyksi.

MUU JULKINEN RAHOITUS INVESTOINNEISSA

2) 75 PROSENTIN SÄÄNTÖ

Yksityinen rahoitus vähintään 25 %

- yrittäjän omarahoitus
- vapailta markkinoilta haettu pankkilaina
- maatalousyrityksessä oman puutavaran ja/tai maa-aineksen arvo

Lainaa, jossa jotain julkista mukana:

- lainanantajana julkinen taho (Finnvera, kunta)
- julkisen tahon maksama korkotuki
- julkisen tahon myöntämä takaus

Tukitason mukainen enimmäistuki

- EU+valtio
- kuntarahoitus

Enintään 75 % hyväksytyistä kustannuksista

Julkisesta lähteestä peräisin olevan rahoituksen (valtion, EU:n, kunnan tai muun julkisen tahon avustus, tuettu laina tai julkisen tahon myöntämä tai takaama laina) yhteenlaskettu osuus voi olla enintään 75 % hyväksytyistä investointikustannuksista

Julkisesta lähteestä peräisin oleva laina tai takaus ei ole sama asia kuin kehittämislain tarkoittama tuki/julkinen rahoitus.

Lainan määrä ei näy erikseen HANKE2007-järjestelmän rahoituslaskelmassa eikä päätöstulosteessa (sisältyy näissä yksityiseen rahoitukseen).

MUU JULKINEN RAHOITUS INVESTOINNEISSA

Yksityinen rahoitus vähintään 25 %

- yrittäjän omarahoitus
- vapailta markkinoilta haettu pankkilaina
- maatalousyrityksessä oman puutavaran ja/tai maa-aineksen arvo

Lainaa, jossa jotain julkista mukana:

- lainanantajana julkinen taho (Finnvera, kunta)
- korkotuki
- takaus

TÄSSÄ EI VOI OLLA MUKANA TOISEN EU-rahaston rahaa!!

Tukitason mukainen enimmäistuki

- EU+valtio
- kuntarahoitus
- tuetusta lainasta kertyvä tuki

TÄSSÄ EI VOI OLLA MUKANA TOISEN EU-rahaston rahaa!!

Enintään 75 % hyväksytyistä kustannuksista

3) TOISEN RAHASTON RAHA

Samassa hankkeessa ei voi olla mukana useamman EU-rahaston rahaa.

Jos Finnvera käyttää lainojen korkotukena EAKR:n varoja, maaseuturahaston tukea ei voida myöntää.